

Zimbabwe bäst i världen på att hejda hiv

Zimbabwe har blivit världsledande på att bekämpa hiv. Detta tack vare en framgångsrik gräsrotsorganisering.

Men epidemin är långt ifrån under kontroll i världen.

Världens blickar riktas mot Zimbabwe, inte bara på grund av alla turer runt president Robert Mugabes ovilja att släppa ifrån sig makten, utan också för att landet är ett av få där antalet hivsmittade faktiskt minskar. 2003 var 24 procent av den vuxna befolkningen hivsmittad, 2006 hade andelen sjunkit till drygt 15 procent. Detta för att många människor dött i aids, sam-

tidigt som nyspridningen går långsammare.

– Med tillgång till hiv-medicin skulle människor kunna leva väldigt länge utan att utveckla aids och dö, så frågan är om det verkligen är något positivt när antalet hivsmittade i ett land sjunker, kommenterade Lindiwe Chaza Jangira under ett seminarium på ESF i Malmö på fredagen.

Hon jobbar för Zimbabwe Aids network som är en paraplyorganisation för 450 gräsrotsorganisationer som jobbar med aidsfrågan i landet. Att arbetet är så välorganiserat och inriktat på att få människor att ändra sitt riskbeteende,

menar hon är förklaringen till att nyspridningen minskat så kraftigt samtidigt som landet befinner sig i en djup social och ekonomisk kris.

65 PROCENT av befolkningen beräknas leva i fattigdom och det är bland de fattiga kvinnorna som hiv sprids mest.

– Många mödrar sätter sitt liv på spel för att kunna ge barnen mat och skolgång. De säljer sig som prostituerade trots vetskapen att de kommer att smittas av hiv och räknar med att de ska hinna skapa en framtid för sina barn innan de utvecklar aids och dör, sade hon.

Hon berättade också om att det

är mycket utbrett bland unga kvinnor som studerar vid universitetet att det "blir ihop" med en äldre man som försörjer dem under skoltiden.

– En ny undersökning i landet konstaterar att sexuella relationer över generationsgränser är mycket vanlig bland unga flickor och att det också förekommer i någon mån bland unga pojkar. Männen som försörjer dem är oftast gifta och har sexuella relationer med flera flickor, som smittas. Flickorna vet åtminstone vilka risker de utsätter sig för men fruarna är de som har minst val av alla.

I dag finns hiv-medicin till-

gänglig gratis i Zimbabwe men medicinen når bara cirka 10 procent av dem som behöver den.

– Det räcker inte att medicinen är gratis, du måste också kunna betala för transporten dit där medicinen tillhandahålls, vilket är ett stort hinder om du är fattig.

LINDIWE CHAZA JANGIRA menar ändå att priserna på livsnödvändig medicin måste sjunka globalt och att EU och gräsrotsorganisationer i väst måste ställa krav på Världshandelsorganisationen WTO att förändra patentreglerna.

REBECCA BOHLIN

rebecka.bohlin@arbetaren.se

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.